No: 19

Жои 1. Аѵгȣст 1829.

АЛБИНА РОМѪНЕАСКЪ

ГАЗЕТЪ ПОЛИТИКО-ЛИТЕРАЛЪ

НОВИТАЛѢ ДЕЛА АРМІѢ

Аидос 14 Юлïе 1829

Дȣпъ тречерѣ песте Бълкан а Армïей чей бирȣитоаре а Ꙟмпърътещей сале Мърирй Ꙟмпъратȣлȣй Россïей ꙟ 10 Юлïе, Авангвардïа Генералȣлȣй Рот, командȣитъ де кътръ Генералȣл маïор Нобел аȣ лȣат порȣнкъ дела Д. Генерал де къпитенïе де амерџе спре Бȣргас, ꙗръ Генералȣл Рот де астръбате пѫнъ ла Кȣмили-кюïȣ пе дрȣмȣл Аидосȣлȣй. Ла 12 диминѣца Генералȣл Нобел апропïиндȣсе де Бȣргас, Гарнизонȣл ачестȣй Ораш аȣ ꙟдрѫзнит а еши асȣпра лȣй, ꙟнсъ ловит де о датъ ши ꙟтерит де кътръ региментеле Дивизïей а 4 де ȣланй шаȣ кътат скъпарѣ ла фȣгъ, къреïа Генералȣл Нобел ꙗȣ лȣат дин тѫю доȣъ тȣнȣрй де кѫмпȣ, че ле авѣ ꙟн ȣрмъ, апой алȣнгѫндȣл кȣ сабïа ꙟмѫнъ пѫнъ ꙟ шанцȣриле Бȣргасȣлȣй аȣ ши ꙟтрат ꙟ четате ꙟмпреȣнъ кȣ ѫнсȣш фȣгъторïй тȣрчй, ꙗръ Гарнизонȣл пъръсинд тоате аȣ скъпат каре ꙟкотро прин порциле деспре амѣзъзи але четъцей. 10 тȣнȣрй. тот фелюл де магазïе, ши стъпѫнирѣ ачестȣй пост интересант сѫнт трофеиле бирȣинцей. Ла 12 Генералȣл Рот аȣ трекȣт кȣ корпосȣл сѫȣ ла Алакарïа, ши Генералȣл Ридигер ла Ески-Бахлѫ. Чел дин тѫю кȣ о парте а корпосȣлȣй ал 2 аȣ кȣпринс Алакарïа, ꙗръ чïеланцй саȣ ашъзат сȣпт позицïа Кендрȣлȣй дела Енџи-кюïȣ апроапе де Генерала Квартиръ.

Мишкарѣ армïей асȣпра Камчикȣлȣй аȣ фост атѫт де аскȣнсе Марелȣй Визирȣ дела Шȣмла, ꙟкѫт ел токмай дȣпъ патрȣ зиле ꙟн ȣрма пурчедерей ноастре де ла ачѣстъ четате, спре аџюторюл постȣрилор дела Кïоприкïой адекъ ла 9 Юлïе аȣ слобозит ȣн корпȣс де армïе, алкътȣит дин 9 региметȣрй де Инфантерïе регȣлатъ, ȣнȣл де кавалерïе ши 1000 Делïй кълърй кȣ трïй бȣкъцй де артилерïе. Ачѣстъ оасте аȣ ешит дин Шȣмла сȣпт комънда лȣй Імбрай, а лȣй Кïфсе Мехмет, Пашй де трïй тȣюрй, ши а лȣй Мехмет Пашъ де доȣъ тȣюрй, веницй де кȣрѫнд дела Костантинополе спре а командȣи оштиле регȣлате але Армïей тȣрчещй. Ачест корпос сосинд ла Камчик аȣ афлат шанцȣриле лȣате ши локȣриле кȣпринсе де оштиле ноастре. Дрепт ачѣста Пашïй ꙟтȣрнѫндȣсъ май ꙟтѫю ꙟдъръпт де врео кѫтева версте апой се трасъръ ꙟн ȣрмъ ла Чинге ши спре сатȣл Сȣнгȣлȣк, ȣнди аȣ петрекȣт ла 11 Юлïе фъръ а ши ши фъръ а фи хотъръцй ꙟ каре парте се апȣче, ꙗръ кътръ сѣръ ꙟн ачееши зи афлѫнд къ Кабдȣл Рахман-Паша саȣ ꙟвинс ꙟшанцȣриле дела Бȣргас, аȣ апȣка

дрȣмȣл спре Ѧидос, ȣнде аȣ ши аџȣнс сѣра ла 12 Юліе.

Ла 13 Д. Генерал де кѫпѫтеніе аȣ порȣнчит Генералȣлȣй Ридигер съ мѣргъ асȣпра Ѧидосȣлȣй ка съши алѣгъ аиче ѡ позиціе кала 3 саȣ 4 версте дела четате, ши съ ащепте аколо концентраціа пȣтерилор ноастре, ши къ съ нȣ ловѣскъ Ѧидосȣл де кѫт ла ѡ ꙟтѫмпларе кѫнд ꙟпрецȣръриле лар ꙟкрединца де ѡ сигȣръ избѫндъ. Генералȣл Рот требȣѧ съ припѣскъ маршȣл сѣȣ спре а се ашеѕа ꙟн а 2 лініе динапоѧ ѡшилор Генералȣлȣй Ридигер, ши Корпосȣл Генералȣлȣй Конте Палин авѣ съ мѣргъ ла Рȣмилий Кюй.

Ꙟн ȣрма ачестор рѫндȣеле Генералȣл Ридигер саȣ ашъѕат пе дѣлȣриле динтре Рȣмили Кюй ши Ѧидос департе кала 4 версте дела ачест ораш. Пашїй кредѣ къ акȣм ар фи минȣтȣл фаворитор ю скопосȣлȣй лор, дечи аȣ хотърѫт де а лови фрȣнтѣ армїей ноастре ꙟнаинте де а фи ꙟпȣтерничитъ прин ѡшиле че винѣ ꙟн ȣрмъ. Кавалеріа тȣрчѣскъ аȣ єшит дин Ѧидос, авѫнд ꙟнапоіа са ѡ парте де инфантеріе ши аȣ нъвлит асȣпра Каѕачилор Генералȣлȣй Ридигер, карїй се трасеръ ꙟнтралор позиѕіе, іаръ Генералȣл вѫѕѫндȣсе ловит дин фацъ ши ꙟкрединцат де апȣтѣ ꙟпинџе пе Дȣшман, аȣ слобоѕит спре дрѣпта ѡ Бригадъ дин а 4 дивиѕіе де ȣланй ꙟдрептѫндȣѡ аша фелю касъ ꙟфрѫнгъ арипа стѫнгъ адȣшманȣлȣй чел нъвълѣ кȣ мȣлтъ юцалъ. Фокȣл Батеріилор ноастре ши мишкарѣ ȣланилор аȣ фост кȣ избѫндъ. Аван гвардіа тȣрчѣскъ интеритъ саȣ ꙟторс деширатъ ла Ѧидос. Генералȣл Ридигер аȣ ȣрмъритѡ кȣ 8 Баталіоане ши 16 тȣнȣрй командȣите де кътръ Генерал Принцȣл Гарчакоф 1, кареле сосинд ꙟнаинтѣ четъцей аȣ въѕȣт Корпосȣл Тȣрчѣск афи ꙟтърит кȣ 6 пѫнъ ла 7 мій Инфантеріе стѫнд ꙟ позиціа динапоіа ши алътȣрѣ четъцей ши авѫндȣш арипа стѫнгъ ꙟширатъ пе нище шанцȣри вѣкй че ꙟчепȣсе ꙟшиле ꙟтокми, дечи сокотинд нȣмитȣл Генерал къ орашȣл есте кеѧ ачестей Позиції, шаȣ ꙟдрептат артилеріа асȣпра мȣлцимей Дȣшманȣлȣй дин позиціе, репеѕинд ши ȣн Баталіон де вѫнъторй Нȣмерȣ 36 и ȣн Баталіон де Нȣмерȣ 37 кȣ баіонетеле асȣпра вѣкилор четъцей шанцȣрй. Тȣрчїй май ꙟтѫю стътȣръ кȣ ѡ ꙟпротивире ꙟдъръпникъ, дар ꙟкȣрѫнд ꙟмпиншй фіинд прин шанцȣри ши прин ꙟтоарселе ȣлице але Ѧидосȣлȣй съ жȣнгіа дин тоате пърциле де кътръ бравїй ноштри вѫнъторй. Ꙟмфокарѣ ачестȣй пас аȣ фост атѫта де репеде, ꙟкѫт региментеле Тȣрчещй дин позиціа чѣ дин дъръптȣл Ѧидосȣлȣй саȣ спарт ши аȣ апȣкат фȣга пе кърърриле Балканȣлȣй кътръ Карнабат. Ȣланїй ши Каѕачїй лȣѫндȣй дин ȣрмъ аȣ фъкȣт ꙟтрѫншїй ѡ маре ȣчидере, іаръ Инфантеріа чѣ повъцȣитъ де кътръ Принцȣл Гарчѣкоф ꙟначелаш тимп ȣчидѣ пе тоцй чїйчи нȣ саȣ пȣтȣт мѫнтȣи ла ꙟтѫѧ ловире.

Табъра тȣрчѣскъ ꙟтрѣгъ аȣ фост принсъ, ꙟкарѣ саȣ афлат 600 кортȣрй, 448 съкріе кȣ єрбърій ȣн нȣмър маре де боамбе, 3000 мантале милитърещй ши мȣлте арме. Дела фȣгъторй саȣ апȣкат 4 стѣгȣрй ши 4 тȣнȣрй адȣсе кȣ дѫншїй дела Шȣмлѣ.

Тот Орашȣл ши кѫмпїй стаȣ акоперіцй де кадаврȣриле сѣȣ трȣпȣриле ȣчишилор, іаръ нȣмърȣл челор принший єсте май мик, сȣиндȣсе нȣмай пѫнъ ла 220 оаменй. Пердерѣ ноастръ єсте абіе де 100 оаменй. Ачастъ фрȣмоасъ избѫндъ аȣ ꙟкȣнȣнат Операціиле тречерей Бълканȣлȣй, ши ꙟтот кȣрсȣл стрълȣчителор ноастре апȣкърй нȣ ніаȣ ꙟчетат ѡшириле а аръта ноȣъ добеѕй де витежіи ши необосит ѕилос, прин каре тот дѣȣна саȣ деосъбит. Тȣрчїй де ѡ датъ ловицй ши ꙟвиншй наȣ авȣт ничй кѫнд а дешерта кѫмпіиле Бȣргасȣлȣй де лъкȣиторй, ꙟчѣ май маре парте крещинй, карїй астъѕй ꙟпаче нȣ контенеск кȣ феричире лȣкрѫндȣшй пъмѫнтȣл сȣпт лȣминатъ протекціе.

КОНСТАНТИНОПОЛѢ

Ꙗȣдіенціа Кръѣскȣлȣй Анбасадор, ал марей Британіе Д: Роберт Гордон ла Каимакам Паша чи ꙟплинеще локȣл марелȣй Визирю, аȣ ȣрмат кȣ маре помпъ ла

24 але ачестїа. Парада сав ꙟчепȣт ла 4 чѣсȣрй дела палатȣл Ямбасадей пе дрȣмȣл Перей кътръ скала дела Топхана ꙟн модȣл ȣрмъторю: Пърада сав дескис де трїй трѫмбитарй ши де 120 ȣланй дин гвардїа Сȣлтанȣлȣй, апой ав ȣрмат дой Алайчаȣшй кълърй, 14 Чоходарй ай Ямбасадорȣлȣй ꙟбръкацй ꙟн алб, 10 ꙟ хайне роше пе џос, 16 слȣжиторй ꙟ ливре галбънъ кȣ ȣн галон ши 6 Камердиинерй кȣ ливре ꙟкис албастре кȣсȣтъ кȣ фир де аȣр, дȣпъ ачѣста ȣрма мȣзика фрегатей Енглиӡешй нȣмитъ Блондъ, апой вине кълърй Бинбаша Явни-бей, чй Ера тримис ꙟнаинте Ямбасадорȣлȣй ка ȣн Мехмендар, Драгоманїй Фридрих Пизани ши Воод ꙟн ȣниформъ албастръ ꙟкисе кȣ гȣлере Рошїе, Драгоманїй Калабро ши Янтон Писане ꙟпорт орїонтал (тȣрчѣск), корпосȣл Офицерилор корѫбїилор енглиӡешй де ръӡбой чи се афлъ ꙟлиман, ꙟнтѫюл Драгоман Д: Шаберт ꙟпорт орїонтал кȣ ȣн Капȣ-олан ши доȣъ слȣџй дȣпъ дѫншїй. Секретарюл Ямбасадей Д: Парисх, авѫнд пе деамѫндоȣъ пърциле 6 слȣжиторй ꙟстрае албастре кȣ бастоане де арџинт, апой Ямбасадорȣл Д: Роберт Гордон кȣ Лорӡїй Дȣн-лав, Ѹрмȣт ши Гросвенор, Д: Д: Менисх ши Вилїе и кȣ чїе лалцй ай Ямбасадей, дȣпъ ачѣста ѡ компанїе де Инфантерїе Маринеи Енглиӡешй ꙟн ȣниформъ Рошїе кȣ армиле ши Баюнетеле рѫдикате; ла ȣрмъ Сȣбаша де Галата кȣ алай мик, Генералȣл консȣл Д: Картерит кȣ персоиалȣл канцеларїей ши ꙟсфѫршит Офицерїй енглиӡешй де аиче, асемене кълъторїй негȣциторй ши чеїа лалцй Нацїоналй, ши май ла ȣрмъ ꙟаръшй 120 осташй дин кавалерїа гвардїей Сȣлтанȣлȣй. Аџȣнгѫнд ла скала дела Топхана ав ꙟтрат Ямбасадорȣл ꙟ гътитȣл каик ал Ямбасадей кȣ чїй ꙟтѫй ай съй дерегъторй, ꙟаръ чеѧлантъ свитъ ав ꙟтрат ꙟшалȣпеле корѫбїилор енглиӡешй ши ав ешит де чеїе парте ла скала де вамъ, ȣнде Ямбасадорȣл сав ꙟтимпинат де кътръ Чаȣш-баша ши сав дȣс ла кїошкȣл сав фоишорȣл лȣй Ихтисаб Агаси (деректорȣл де полицїе:) ȣнде и сав фъкȣт церемонїа обичнȣитъ кȣ чȣбȣче, кафе, ши шърбетȣрй. Де аколе ав трекȣт парада пин Бахче капȣсѫ (поарта грѫдиней) ши прин диван Іолѫ, дрȣмȣл диванȣлȣй, кътръ поарта палатȣлȣй. Аиче ав фъкȣ пърадъ оасте енглиӡаскъ, ши ꙟпреȣнъ кȣ ѡ адȣнаре маре де оаменй ав трекȣт прин ȣлицил'е капиталїей ꙟсȣнетȣл дарабанелор ши амȣзичей.

Ачѣст фелю де помпъ дела Ямбасада Графȣлȣй Вирмонт ши алȣй Кȣтȣӡоф нȣ сав май вѫӡȣт пе аиче.

Парада, че ши аиче се ꙟчепе ши се ꙟкеѧ кȣ ѡ парте дин кавалерїа гвардїей Сȣлтанȣлȣй де 250 кълъреци, ла ꙟтраре ꙟкȣрте палатȣлȣй порцей сав ꙟтимпинат кȣ тоатъ форма чинстей милитърешй де ȣн регимент Инфатерїе де 400 осташй, че се афла фъкȣцй каре (ꙟмпатрȣ) комендȣицй де ꙟсȣш Серарскїерюл, аиче солдацїй Енглиӡешй се ꙟширарь џос ла скара че маре каре дȣче ꙟшала диванȣлȣй, мȣзика лор ав кѫнтат май мȣлте маршȣрй ши симфонїй.

Абїе ꙟтрасе Ямбасадорȣл кȣ свита са ꙟпалатȣл Визирюлȣй кѫнд сав ꙟфъцошат ши Каймакам Паша ꙟсоцит де министерїе, ши сав ꙟтимпинат де кȣртенїй съй кȣ ȣн Алкѫш (виват) че ав ръсȣнат де трїй орй. Каймаканȣл сав пȣс џос ꙟколцȣл канапелей сале чей марй, кърȣѧ де дрѣпта ста Реис-ефенди ши Мектȣбџїȣл (секретарюл де кабинет) ꙟаръ де стѫнга Чаȣш Башѫ, ши алте мъдȣлърй але Министерїей, Ямбасадорȣл ав шеӡȣт ꙟтрȣн скаȣн чи Ера гътит пентрȣ дѫнсȣл ꙟфаца Каймакамȣлȣй, ши ав авȣт ѡ ворбъ пре-ꙟчет ши мъсȣратъ ꙟлимба Енглиӡаскъ ка ѡ џȣмътате де чѣс, тълмъчиндȣсъ ꙟлимба тȣрчѣскъ де кътръ Драгоманȣл Ебрар-ефенди, кареле ꙟплинеще ачѣстъ дерегъторїе ꙟлипса лȣй Ѩнак-Ефенди, ла каре ꙟдатъ ав ȣрмат ръспȣнсȣл лȣй Каймакам Паша.

Дȣпъ ачѣста сав ꙟбръкат Ямбасадорȣл кȣ ѡ Хервани де постав галбън (манта милитърѣскъ) а кърїа гȣлерȣл ши марџиннле Ера кȣсȣте кȣ фир, ши кȣ ѡ къторамъ ꙟ дїамантȣрй, прецȣитъ ла 8000 пїастри, Свита лȣй ав прїимит асемине мантале де постав галбън, кар-

минiȣ ши де алте флори, акърора прец ера мъсȣрат дȣпъ рангȣл Персоанелор.

Кȣ ачѣста ꙟкеиндȣсе парада сaȣ ꙟторс Амбасадорȣл кȣ ачеiеши рѫндȣалъ ꙟнапой. Ӏаръ кѫт аȣ цинȣт помпа ши пънъ ꙟ саръ корѫбiиле Енглизеши ши Францȣзеши че ера ꙟлиман ш'аȣ авȣт Бандiериле трасе.

Адоаѕи ꙟ 25 Юнiе, Амбасадорȣл Енглизеск аȣ авȣт ѡ Конференцiе приватъ кȣ Реис-Ефенди ꙟ пълатȣл ачестȣе. Ери ꙟтрȣн Палат апроапе де Скȣтари аȣ ȣрмат чѣ ꙟтѫе формалникъ Конференцiе ꙟтре нȣмитȣл Реис-Ефенди ши ꙟнтре ѫмбiй Амбасадори ал Марей Британiе ши ал Францiей, мѫне ва мерџе Амбасадорȣл Францȣзеск Генерал Контеле Гелминo ла Реис Ефенди пентрȣ ѡ Приватъ Конференцiе. Ӏаръ лȣнѣ вiитоаре Юлiе 1 есте хотърѫтъ пентрȣ Формалъ аȣдiенцiа Амбасадорȣлȣй Енглизеск ла Сȣлтанȣл. Ачѣста ва ȣрма сȣпт Кортȣриле таберей Сȣлтанȣлȣи, ꙟтинсе пе шесȣл дела Бȣiȣкдере.

Фрегателе Блонда ши Армида, ꙟ кариле аȣ сосит аиче Амбасадорiй, аȣ ешит дин локȣл ȣнде се афла пънъ акȣм, лѫнгъ Топхана, ши аȣ ꙟтрат ꙟ голфȣл дела Бȣiȣкдере, спре а адаоџи ла помпа нȣмитей ѕиле.

Ла 21, че аȣ фост ѕiоа ꙟтѫе а Мȣхаремȣлȣй (ꙟчепȣтȣл анȣлȣй тȣрческ) аȣ ȣрмат ла Поартъ обичнȣитȣл херетисмос ши дȣпъ ачѣста саȣ пȣбликат нȣмирѣ ноилор Кадiаскери џȣдекъторилор цѫрей ши ай Армiей де Рȣмели ши Анадол че сѫнт Iахiа-Ефенди ши Сад-Хаџи Мехмет-Ефенди.

Дела Константинополе ꙟщiинцазъ дин 14 Юнiе къ солȣл Нидерландiей Баронȣл ван Цȣилен, кареле ꙟлипса Амбасадорилор саȣ арътат кȣ атѫта ꙟдаторире кътръ сȣпȣшiй ѫмбилор Нацiй, ар фи къпътат дела Краюл Францiей Крȣчѣ чѣ маре а Легионȣлȣй де Онор, iаръ дела Краюл Енглитерей ѡ табакеръ кȣ Дiамантȣри прецȣитъ ла 5000 фȣнтȣри стерлинг песте 10 мiй Галбини.

ФРАНЦIѦ

Камера Парисȣлȣй ла 1 Юнiе аȣ прiимит ꙟтрѡ ȣнире ашезѫмѫнтȣл сокотелилор пе Анȣл 1827 ши саȣ ꙟделетничит дȣпъ ачѣста кȣ оаре каре черери. Камера депȣтацилор аȣ ꙟкiет ла 2 Юнiе обшѣска сфътȣире асȣпра венитȣрилор Цѣрей ши апои аȣ пъшит ла черчетарѣ кондеилор.

Де ла Тȣлон скрiȣ, късе ашѣптъ ла 2 Юнiе сосирѣ Д: ла Бретонiер. Се креде къ нȣмитȣл фъръ ꙟтързiере се ва ꙟбърка ꙟкорабiа де линiе Прованс ши ва пȣрчеде кȣ чинчи Бомбарде, кариле стаȣ ꙟлиманȣл дела Тȣлон пентрȣ Блокада Алџирȣлȣй фiеще каре дин ачесте Бомбарде аре доȣъ мортаре ши 350 боамбе, Ла 4 Юнiе аȣ пȣрчес ѡ Корабiе ла Левант кȣ 2000 порцiй де матерiале пентрȣ Корѫбiй ши телеџе де тȣнȣри де фелюрите мъсȣри пентрȣ четъциле де Морея.

Контеле Полидор дела Рашфокол, секретарюл солiей ла Бразiлиа, аȣ сосит ери ла Парис ꙟсърчинат кȣ депеше.

Парис ла 3 Юнiе Домнȣл Контеле Поцо ди Борго, Амбасадорȣл Россiей ла кȣртѣ ноастръ, аȣ фост прiимит кȣ церемонiе ꙟн аȣдiенцiе партикȣларъ.

БРАЗIЛIѦ

Дȣпъ ѡ скрисоаре дела Рiо де Iанеиро, Капиталiа Бразилiей 13 май, дин трiй корѫбiй Портȣгезеши ешите дела Плимȣт (лиман ꙟн Енглитера) кариле бътȣте де кътръ блокада Терцеирей фȣръ сѫлите асе ꙟтоарче ла Бразилiа, аȣ соси ла Рiо нȣмай ȣна кȣ 70 Офицѣри: алта аȣ фост сѫлитъ адесбърка ꙟн инсȣлиле канаре ла апȣсȣл Афричей, iаръ деспре а трiа нȣсъ щiе ȣндей, карѣ транспортȣiа 200 фȣгари, ши ꙟкъ ла пȣрчедерѣ ей ера ꙟтрѡ фоарте стрȣнчинатъ старе.

ѠБСЕРВАЦIЙ МЕТЕОРОЛОГИЧЕ.

Зiоа	Ѡбсервацiей	Калдомесор	Греомесор	Старѣ аерȣлȣи
31 Iȣлiе	ла Амѣзъзи	+ 20.	28. 10.	сенин.

Ла 2. Аȣгȣст. Соареле ръсаре ла 9 ч. 52 м Амѣзъзи вине ла 4 ч. 56 м

Плинълȣнiе 2 Аȣгȣст ла 4 ч 27 м Ноаптѣ